

Keuruu!

NEGATIIVIT
PUUTTUU
TOISTAISEKSI.
ETSITÄÄN KOKO
AJAN

T. Siira

KEURUU Lehtosaari Maitohiekka

skl 1, inv. 36

MJR 24901 0001

kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Simo Vanhatalo 1993

KAIVAUSKERTOMUS

Kohteen nimi: Keuruu, Lehtosaari, Maitohiekka
Muinaisjäännöstyyppi ja lk: kivikautinen asuinpaikka
Inventointinumerot: skl 1, 36 (inv. T. Jussila 1990)

Lääni: Keski-Suomen lääni
Kunta: Keuruu
Kylä: Keuruu
Tila, rek.no:
Paikan nimi: Maitohiekka
Maanomistaja: Kalle Liukko
Osoite: Kiveläntie 6 A 26, 42700 Keuruu

Peruskartta: 2232 10 KEURUSSELKÄ

Koordinaatit: x = 6891 20
y = 2537 40
z = 108 - 109.5

Rahoittaja: Museovirasto, koekaivausryhmä
Tutkimusaika: 10. - 21.5. 1993
Tutkimustapa: Koekaivaus; koekuopat
Tutkimusala / kaivausala: 10 000 m² / noin 30 m²

Kaivauksenjohtaja: Simo Vanhatalo, fil. yo.
Piirtäjä: Vesa Laulumaa, FK.
Kaivajien lukumäärä: 4, kunnan palkkaamaa

Kaivauslöydöt v.1990: KM 27896. Diar. 10.9. 1993.

Valokuvat: f. s. 7, luettelo s. 3. *perustukset 8.8.1993*
Diat: d. 31675 - 80, luettelo s. 3.

Kartat: Yleiskartta 1:500 A3-taitos, s. 6.

Karttaotteet: GT , 1:200 000, p. 1991 A4, s. 4.
Peruskartta 2232 10 KEURUSSELKÄ,
1:20 000, A4, p. 1990, s. 5.

Tutkimukset: Inventointi: Timo Jussila 1990.

Tutkimusperuste: Rantakaavoitus ja kesämökkien rakentaminen.

KOHTEEN KUVAUS:

Kohde sijaitsee noin 15 km etelään Keuruun kirkosta, Keuruselän itäpuolella, Lehtosaaren etelärannalla. Asuinpaikka on korkeahkon, eteläänviettävän rantatörmän päällä. Nykyinen alavampi rantatörmä on muodostunut Mäntän kosken valjastamisen aikaan viime vuosisadan lopulla. Vedenpinnan lasku on ollut noin 3 metriä. Keuruselkä on tuon ajan jälkeen useaan otteeseen tulvinut, joka näkyy paikoitellen rantavyöhykkeellä. Tutkimusalueella kasvaa vanhaa mäntymetsää, joka rajautuu koillisosassa koivuja kasvavaan vanhaan kaskialueeseen. Alueen länsipuolella on nuorta männikköä.

TUTKIMUSMENETELMÄT:

Alueen koordinaatisto laadittiin karttapohjoisen mukaan. Koordinaatiston alkupiste mitattiin bussolilla kolmesta tunnetusta pisteestä. Tarkkuudeksi saatiin noin ± 10 m. Koekuoppien paikat valittiin sopivan maastokohdan perusteella. Löytökeskittymien laajuus selvitettiin lisäkuoppien ja lapionpistojen avulla.

TUTKIMUSTULOKSET:

Inventointikertomuksen mukaan paikka olisi ollut koskematon, mutta alueella on ollut monenlaista ihmistoimintaa. Ylempään rantatörmään on rakennettu suurehko tervahauta. Lähellä Maitohiekan rantaa on rantatörmästä otettu paikkakuntalaisten mukaan hienoa muuraushiekkaa.

Kaskialueen koekuopissa näkyi selvästi kaksi turvekerrosta ja ohut hiilikerros. Hiekka oli palamisesta johtuen harmaata ja rakeista.

Koekuopista tuli melko vähän löytöjä, joten kyseessä ei ole kovin pitkäaikainen asuinpaikka. Koekuopista löytyi vain yksi saviastianpala, joka ohutseinäisyytensä ja sekoitteensa perusteella ajoituisi kivikauden lopulle tai jopa varhaismetallikaudelle. Muu löytöaineisto koostui lähinnä kvartsi-iskoksista.

Löytöjen perusteella asuinpaikan laajuudeksi voidaan arvioida ainoastaan noin 30 x 30 m:n suuruinen alue ylemmän rantatörmän päällä. Tämän alueen museovirasto rauhoitti.

Helsingissä 6.3. 1995

Simo Vanhatalo

VALOKUVALUETTELO:

kuvan / negatiivin numero: aihe: valok. S. Vanhatalo

- k.1 / f.   Keurusselän rantatasanne ja törmä, kuvattu idästä.
- k.2 - 5 / f.   Panoraamakuva kaivausalueen keskikohdasta, kuvattu idästä ja kaakosta.
- k.6 / f.   Tutkimusalueen itäosan alava kosteikko, kuvattu lounaasta.

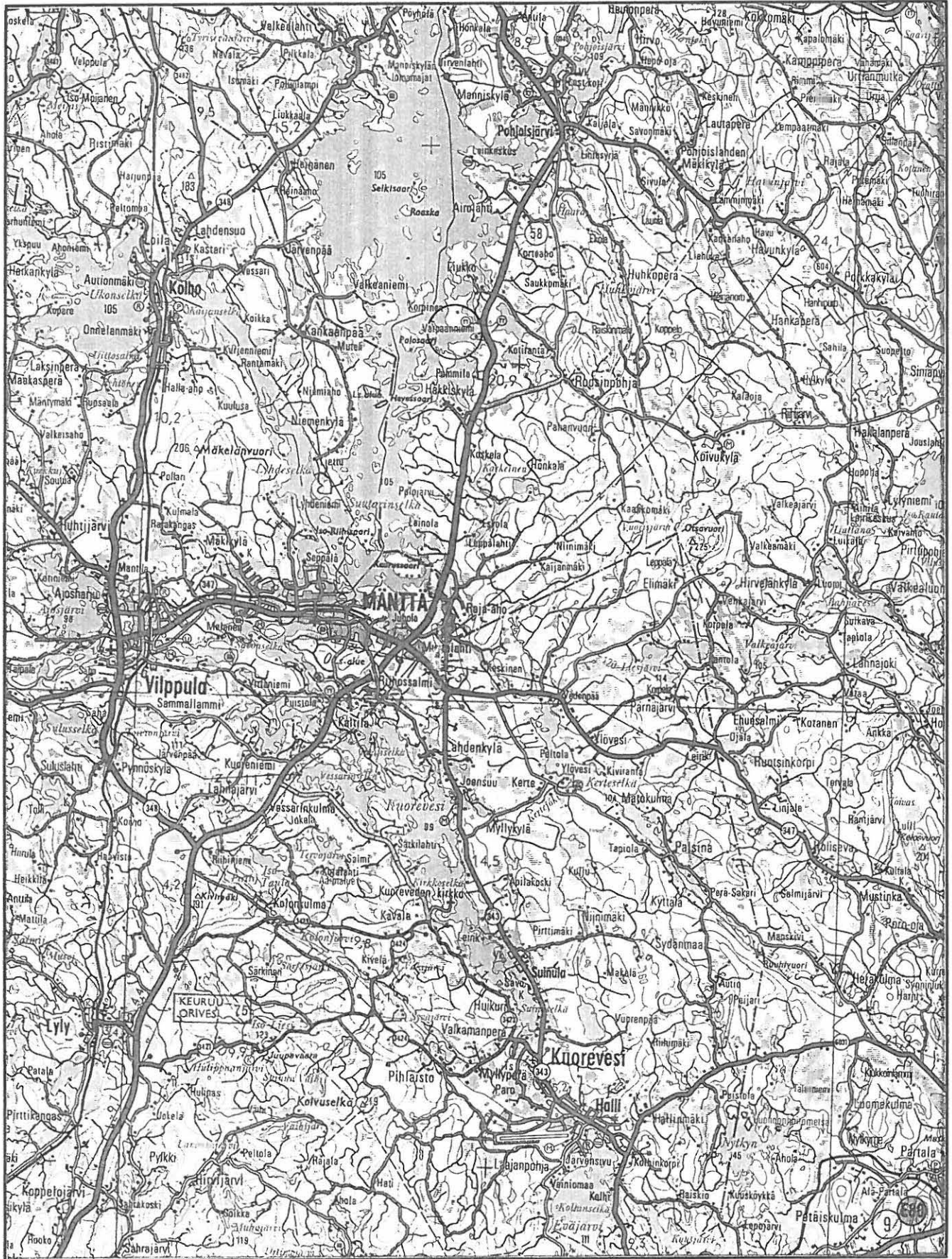
DIALUETTELO: aihe: valok. S. Vanhatalo

- d. 31675   Tutkimusalueen ylempää tasannetta, kuvattu itäkaakosta.
- d. 31676   Keurusselän rantatasanne ja törmä, kuvattu idästä.
- d. 31677   Tutkimusalueen itäosaa, kuvattu etelästä.
- d. 31678   Tutkimusalueen itäosan alava kosteikko, kuvattu lounaasta.
- d. 31679   Tervahauta, kuvattu lännestä.
- d.31680   Koekuopan 203.2 / 452.3 eteläseinämä, kuvattu pohjoisesta.

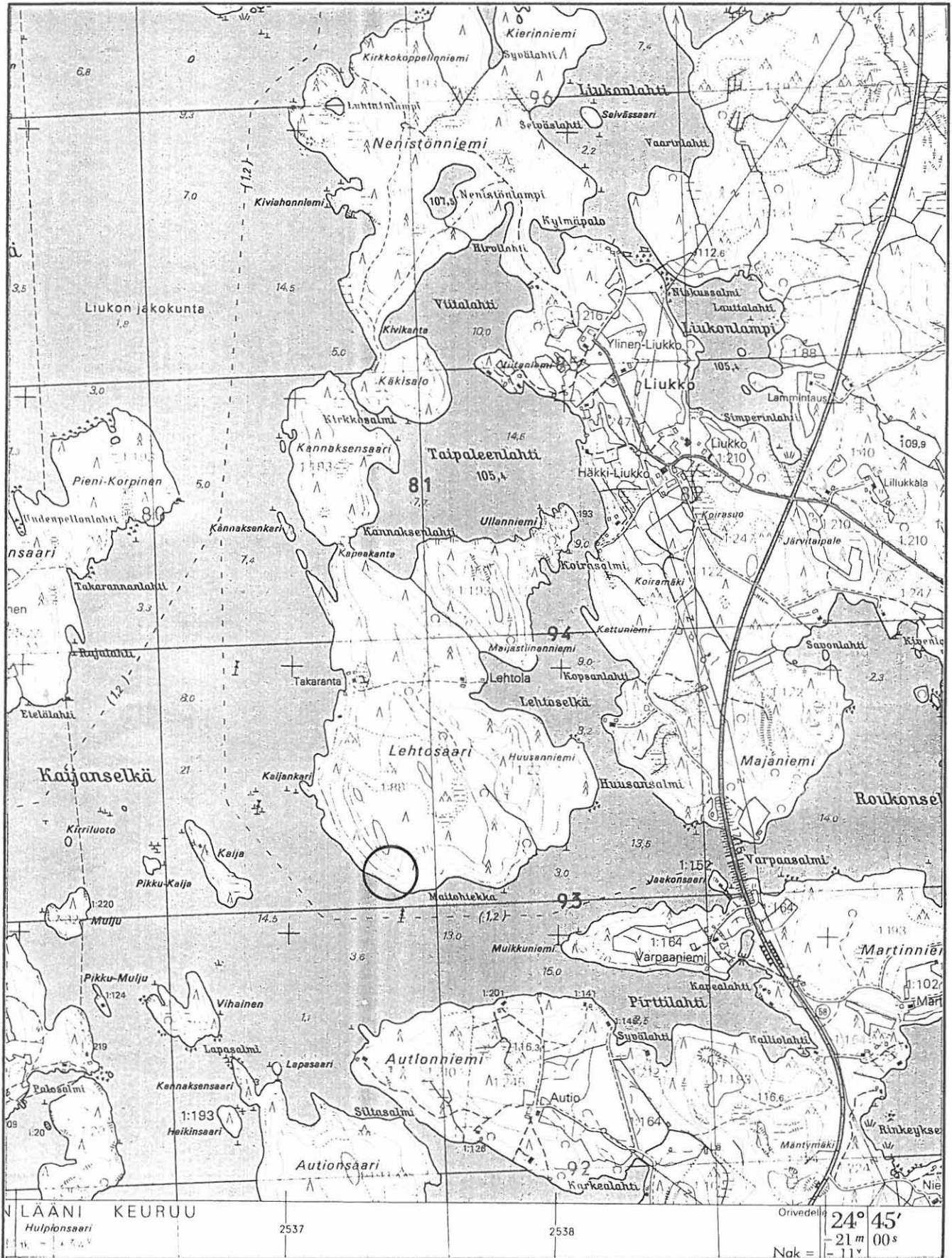
Peruskartta 2232 10 KEURUSSELKÄ 1:20 000 p. 1990
x = 6891 20, y = 2537 40, z = 108 - 109.5

KEURUU Lehtosaari Maitohiekkä
S. Vanhatalo 1993

Peruskartta 2232 10 KEURUSSELKÄ 1:20 000 p. 1990
x = 6891 20, y = 2537 40, z = 108 - 109.5

KEURUU Lehtosaari Maitohiekka
S. Vanhatalo 1993

LAANI KEURUU
Hulpionsaari

2537

2538

Orivedellä 24° 45'
- 21 m 00 s
Nak = - 11'

KUVA 1.
KEURUSSELÄN RANTATASANNE JA TÖRMÄ,
KUVATTU IDÄSTÄ.

KUVA 6.
TUTKIMUSALUEEN ITÄOSAN ALAVA
KOESTUKKO, KUVATTU LOUNAASTA.

KUVAT 2-5.
PANORAMAKUVA KAIVAUSSALUEEN KESKIKOHDESTA, KUVATTU IDÄSTÄ JA KAAKOSTA.